

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.4.2014
COM(2014) 163 final

2014/0095 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o zavedení cestovních víz a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a nařízení
(ES) č. 562/2006 a (ES) č. 767/2008**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

V rámci schengenské mezivládní spolupráce byla stanovena podrobná pravidla týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí po dobu nejvýše tří měsíců během šestiměsíčního období (tzv. krátkodobý pobyt)¹. Tato pravidla byla přijata s cílem zajistit bezpečnost schengenského prostoru² a přiznat právo na volný pohyb v tomto prostoru, a to i státním příslušníkům třetích zemí. Po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost byla tato pravidla dále rozvíjena a konsolidována v rámci Evropské unie. Pro účely tohoto návrhu k hlavním platným právním předpisům patří:

- nařízení (ES) č. 562/2006 (Schengenský hraniční kodex) a jeho následné změny³, jež stanoví mimo jiné podmínky vstupu státních příslušníků třetích zemí pro krátkodobé pobyty,
- nařízení (ES) č. 539/2001 (nařízení o vízech) a jeho následné změny⁴ stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni,
- nařízení (ES) č. 810/2009 (vízový kodex) a jeho následné změny⁵, které stanoví harmonizované postupy a podmínky zpracování žádostí o krátkodobá víza a udělování víz;
- Úmluva k provedení Schengenské dohody⁶ (dále jen „ÚPSD“) a její změny v zásadě stanoví zásadu „vzájemného uznávání“ krátkodobých víz. Stanoví rovněž právo státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou držiteli platného povolení k pobytu nebo platného národního dlouhodobého víza uděleného jedním z členských států, na volný pohyb po dobu 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů⁷.

Je samozřejmě rovněž možné, aby státní příslušníci třetích zemí pobývali v schengenském prostoru déle než tři měsíce nebo 90 dní, tento pobyt by však neměl být možný na základě stávajících ustanovení o krátkodobém pobytu. Vyžadoval by usazení v jednom z členských států, takže státní příslušníci třetích zemí by měli dotyčný členský stát požádat o povolení k pobytu nebo o dlouhodobé vízum. Tato povolení jsou účelově vázaná a jsou vydávána za účelem vykonávání pracovní činnosti, podnikání, studia, sloučení rodiny atd., v zásadě však nikoli pro účely cestovního ruchu. Na úrovni EU neexistují žádná obecná horizontální pravidla, která by stanovila podmínky pro vydávání povolení k pobytu nebo dlouhodobých

¹ Je třeba uvést, že do dne 18. října 2013 odkazovala příslušná ustanovení schengenského *acquis* na „tři měsíce během období šesti měsíců ode dne prvního vstupu“. Nařízení (EU) č. 610/2013 (Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 1) pojem „krátkodobý pobyt“ (tj. časový rámec schengenského *acquis*) předefinovalo a odkazuje na „90 dní během jakéhokoli období 180 dnů“.

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/index_en.htm

³ Konsolidované znění je k dispozici na adrese:

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0562:20100405:CS:PDF>

⁵ Konsolidované znění je k dispozici na adrese:

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0539:20110111:CS:PDF>

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R0810:20120320:CS:PDF>

⁸ Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁹ Není-li stanoveno jinak, vztahuje se výraz „členské státy“ na členské státy EU, které uplatňují plně společnou vízovou politiku (všechny členské státy EU kromě Bulharska, Chorvatska, Kypru, Irska, Rumunska a Spojeného království), a rovněž na země přidružené k Schengenu (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko).

víz, existují však odvětvové směrnice, které se vztahují na určité kategorie státních příslušníků třetích zemí, například pracovníky nebo studenty. Tyto směrnice však nezajišťují úplnou harmonizaci a ponechávají členským státům prostor pro manévrování, pokud jde o stanovení výjimek a odchylek a upřesnění některých podrobností ve vnitrostátních právních předpisech.

„Omezení“ týkající se 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, které je stanoveno v schengenském *acquis*, není v cizineckém právu ojedinělé. Vnitrostátní právní předpisy týkající se cizinců tradičně rozlišují mezi vstupem pro krátkodobý pobyt (jeden, tři, šest měsíců) – „návštěvníky“ –, zejména za účelem cestovního ruchu a za méně přísných podmínek a přijímáním státních příslušníků třetích zemí, kteří chtějí pobývat déle za účelem práce, studia atd., na něž se vztahují přísnější podmínky Vnitrostátní právní předpisy však každopádně, bez ohledu na dělicí čáru mezi krátkodobými návštěvami a pobytem a na podmínky uložené cizincům, stanoví příslušná povolení pro vstup a pobyt pro jakoukoli délku předpokládaného pobytu na území členského státu (víza s různou dobou platnosti, prodloužení doby platnosti víz, povolení k dočasnému pobytu, povolení k trvalému pobytu atd.).

Stávající schengenské *acquis* a *acquis* EU v oblasti migrace však nestanoví systém, který by se vztahoval na všechny typy předpokládaného pobytu a byl by srovnatelný s vnitrostátními právními předpisy. Schengenské *acquis* se z právních a politických důvodů (jak bylo popsáno výše) vztahuje na krátkodobé pobyty na území všech členských států EU, zatímco právní nástroje EU vyvinuté v oblasti politiky týkající se přistěhovalectví/přijímání stanoví rámec pro právní předpisy členských států s ohledem na přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem pobytu delšího než tři měsíce na jejich *vlastním* území.

Schengenský prostor se rozšířil na 26 zemí a mnoho státních příslušníků třetích zemí, jako jsou turisté, živě vystupující umělci, výzkumní pracovníci, studenti atd., má oprávněné důvody pro pohyb v tomto prostoru po dobu delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, aniž by se pokládali za „přistěhovance“. Tyto osoby nechtějí a/nebo nepotřebují pobývat v určitém členském státě déle než tři měsíce. *Neexistuje však „schengenské“ vízum či jiné povolení umožňující pobyt v schengenském prostoru po dobu delší než tři měsíce nebo 90 dní.*

V průběhu let obdržela Komise od státních příslušníků třetích zemí mnoho stížností a žádostí o řešení tohoto problému, a to jak od osob podléhajících vízové povinnosti, tak i od osob, které jsou od vízové povinnosti osvobozeny. „Omezení“ týkající se 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů mohlo být vhodné v případě pěti zakládajících členů schengenské spolupráce. Pokud však schengenský prostor zahrnuje 26 členských států, představuje to pro mnoho státních příslušníků třetích zemí s legitimním účelem cesty do členských států značnou překážku. Znamená to rovněž promarněné hospodářské příležitosti pro členské státy.

Cestující, kteří hlásí problémy, spojuje zejména to, že chtějí „cestovat“ po Evropě / členských státech. Chtějí pobývat v schengenském prostoru déle než 90 dní (během jakéhokoli období 180 dnů). Pokud jsou státními příslušníky třetích zemí, na něž se vztahuje vízová povinnost, nemohou požádat o „schengenské“ vízum pro krátkodobý pobyt, jelikož tato víza jsou udělována pouze pro cesty trvající nejvýše 90 po sobě jdoucích dnů. O toto vízum nemohou zpravidla požádat ani státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou od vízové povinnosti osvobozeni. Žádná z těchto kategorií státních příslušníků třetích zemí však nezamýšlí pobývat

v jednom členském státě déle než 90 dní, takže nemohou získat ani „národní“ dlouhodobé vízum⁸ či povolení k pobytu.

Tato legislativní mezera mezi schengenským *acquis* a pravidly EU a členských států v oblasti přistěhovalectví znamená, že by tito cestující měli v zásadě schengenský prostor poslední den svého pobytu trávajícího 90 po sobě jdoucích dnů opustit a „čekat“ 90 dní mimo území členských států, než se mohou vrátit za účelem dalšího legálního pobytu. Tuto situaci nelze odůvodnit bezpečnostními obavami členských států a neslouží ani jejich hospodářským, kulturním a vzdělávacím zájmům.

Zejména asociace a zájmová sdružení živě vystupujících umělců zdůrazňují, že při pořádání turné v Evropě mají často problémy kvůli „omezení“ pobytu na 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů. Společnosti organizující turné obvykle nesplňují požadavky trvalého pobytu, aby mohli umělci, zaměstnanci a jejich rodinní příslušníci získat dlouhodobá víza nebo povolení k pobytu. Jelikož zaměstnanci těchto společností jsou často vysoce specializovaní a kvalifikovaní, není obvykle možné je nahradit, nebo by jejich nahrazení bylo nákladné či příliš rušivé. Podle příkladů, které uvedla Evropská asociace cirkusů (European Circus Association (ECA)), činila ztráta příjmů na jedno angažmá (tj. jedno město, v němž vystupuje známá skupina) v jednom případě přibližně 380 000 EUR a v jiném případě 920 000 EUR (místní pracovní příležitosti pro pořadatele, povolení, úklidové čety, pronájem pozemků, daně a poplatky, místní dodavatelé, tiskárny, marketing, služby, hotely a restaurace, místní dopravní služby, mzdy a platy v každém městě). Asociace ECA uvedla rovněž případy, kdy společnost musela nahradit/střídat obsazení a personál s cílem dodržet „omezení“ pobytu. V jednom případě stálo nahrazení 36 zaměstnanců společnost přibližně 110 000 EUR. Podle Evropského svazu zaměstnavatelů v oblasti živých umění (Performing Arts Employers Associations League Europe (Pearle*)) stojí absence „alternativního“ povolení EU ročně mezi 500 miliony EUR až 1 miliardou EUR, což v současné finanční a hospodářské situaci představuje významnou částku.

Z informací cestovních agentur a rovněž z četných dotazů určených Komisi vyplývá, že velký zájem o pohyb v schengenském prostoru po dobu delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů má stále více „individuálních“ cestujících (studenti, výzkumní pracovníci, umělci a kulturní pracovníci, důchodci, podnikatelé, poskytovatelé služeb atd.).

Mimoto existuje mnoho státních příslušníků třetích zemí, kteří již pobývají v schengenském prostoru na základě dlouhodobého víza nebo povolení k pobytu vydaného určitým členským státem a kteří během svého pobytu nebo po jeho skončení potřebují nebo chtějí cestovat do jiných členských států. Studenti, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí, mohou například chtít po ukončení studia před návratem domů cestovat v rámci schengenského prostoru řekněme po dobu šesti měsíců. Podle článku 21 ÚPSD se tyto osoby mohou v zásadě volně pohybovat na území členských států na základě platného dlouhodobého víza nebo povolení k pobytu, i na ně se však vztahuje omezení týkající se 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů.

U naprosté většiny cestujících nezpůsobuje obecné pravidlo žádné problémy a mělo by být zachováno. Avšak již v roce 2001 Komise uznala, že je nutné toto pravidlo doplnit zavedením povolení pro pobyty v schengenském prostoru, které jsou delší než tři měsíce. Komise navrhla směrnici Rady o podmínkách, za nichž se státní příslušníci třetích zemí mohou volně pohybovat na území členských států po dobu nepřekračující tři měsíce, která měla zavést

⁸

Viz článek 19 ÚPSD, odkaz uveden v pozn. pod čarou č. 6.

zvláštní cestovní povolení a stanovit podmínky vstupu a pohybu po dobu nepřekračující šest měsíců⁹.

Komise navrhla zavést pro státní příslušníky třetích zemí, kteří plánují cestu na území členských států po dobu *nejvýše šesti měsíců v jakémkoli období dvanácti měsíců, zvláštní cestovní povolení*. Povolení by umožnilo nepřetržitý pobyt v schengenském prostoru po dobu šesti měsíců, příjemci by však v jednotlivém členském státě nepobývali déle než tři měsíce. Tento návrh, který se vztahoval i na řadu dalších záležitostí, například vyhoštění, Komise v březnu 2006 oficiálně stáhla. Hlavní obavy členských států v té době souvisely s právním základem a očekávanou byrokracií spojenou s plánovaným povolením. Některé z nich nesouhlasily s plánem na zavedení povolení pro státní příslušníky třetích zemí, kteří potřebují vízum pro krátkodobý pobyt, jelikož se domnívaly, že by to mohlo narušit integritu režimu krátkodobých víz.

Výše zmíněná legislativní mezera nutí členské státy pravidla přizpůsobovat a využívat právní nástroje, které nejsou určeny k „prodlužování“ doby trvání povoleného pobytu v schengenském prostoru: uplatňování čl. 20 odst. 2¹⁰ ÚPSD nebo vydávání víz s omezenou územní platností podle čl. 25 odst. 1 písm. b) vízového kodexu¹¹. Tyto postupy jsou podrobně popsány v příloze 7 posouzení dopadu¹² připojeného k souběžně předloženému návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o kodexu Unie o vízech (vízový kodex) (přepracované znění)¹³.

Pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou osvobozeni od vízové povinnosti, i pro státní příslušníky třetích zemí podléhající vízové povinnosti s legitimním účelem cesty po schengenském prostoru po dobu delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů je proto vhodné zavést nový typ víza.

Cílem návrhu je vyplnit legislativní mezeru mezi schengenským *acquis* v oblasti krátkodobých pobytů a právními předpisy EU / vnitrostátními právními předpisy týkajícími se dlouhodobého pobytu v určitém členském státě, a to:

- zavedením nového typu víza („cestovní vízum“) pro předpokládaný pobyt ve dvou či více členských státech, který trvá déle než 90 dní, nejvýše však jeden rok (s možností prodloužení doby platnosti na dva roky), pokud žadatel nezamýšlí pobývat v témže členském státě déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, a
- stanovením postupů pro předkládání a zpracování žádostí a podmínek pro udělování cestovních víz.

Návrh neupravuje podmínky a postupy přijímání státních příslušníků třetích zemí v případě pobytů delších než tři měsíce v určitém členském státě, ani podmínky a postupy vydávání pracovních povolení nebo rovnocenných oprávnění (tj. přístup na trh práce).

⁹ KOM(2001) 388 v konečném znění. Úř. věst. C 270, 25.9.2001, s. 244.

¹⁰ „Cizinci, kteří nepodléhají vízové povinnosti, se mohou volně pohybovat na území smluvních stran po dobu nejvýše tří měsíců během období šesti měsíců, [...]. Odstavec 1 se nedotýká práva jednotlivých smluvních stran prodloužit pobyt cizince na svém území na dobu delší než tři měsíce ve výjimečných případech nebo při uplatňování ustanovení dvoustranné dohody, která byla uzavřena již před vstupem v platnost této úmluvy.“

¹¹ „Vízum s omezenou územní platností se uděluje výjimečně v těchto případech: [...] b) pokud z důvodů, které konzulát považuje za opodstatněné, udělí nové vízum pro pobyt ve stejném období 180 dnů žadateli, který již v tomto období 180 dnů využil jednotné vízum nebo vízum s omezenou územní platností, jež mu umožňuje pobyt v délce 90 dnů.“

¹² SWD(2014) 68.

¹³ COM(2014) 164.

Ačkoli návrh stanoví, že by se na zpracování nového typu víza měla vztahovat řada ustanovení vízového kodexu, je odůvodněné místo začlenění ustanovení do návrhu na změnu vízového kodexu vypracovat zvláštní návrh, jelikož oblast působnosti vízového kodexu se týká pravidel a postupů pro udělování víz státním příslušníkům třetích zemí, na něž se vztahuje vízová povinnost (viz příloha I nařízení (ES) č. 539/2001).

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Konzultace se zúčastněnými stranami

Konzultace je podrobně popsána v posouzení dopadů uvedeném v oddíle 1. Zájmová sdružení (zejména asociace umělců) obecně potvrzují, že mezera ve stávajícím právním rámci představuje významnou překážku mobility, ať už pracovní nebo volnočasové, a zavedení nového typu víza vítají. Zdá se však, že většina členských států je v otázce, zda je nezbytné přijmout opatření, skeptická, a to vzhledem k omezené skupině žadatelů, které by se to týkalo. Některé členské státy vyjádřily obavy ohledně právního základu (viz oddíl 3).

• Posouzení dopadů

Posouzení dopadů vyplývajících ze zavedení povolení, které státním příslušníkům třetích zemí umožňuje pobývat v schengenském prostoru déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, je uvedeno v posouzení dopadů připojeném k návrhu na změnu vízového kodexu.

V posouzení dopadů se zvažovaly dvě varianty právní úpravy.

První možnost, nový typ povolení za účelem předpokládaného pobytu v schengenském prostoru trvajícího déle než 90 dní, nejvýše však 360 dní, se předpokládala „pouze“ *pro omezenou skupinu státních příslušníků třetích zemí*: umělce (nebo sportovce), kulturní pracovníky a personál, který zaměstnávají spolehlivé a uznané společnosti nebo organizace pořádající živá vystoupení, a pro nejbližší rodinné příslušníky, kteří s nimi cestují. Omezení příjemců na tuto skupinu se zakládalo na skutečnosti, že se (jak se zdá) jedná o hlavní skupinu státních příslušníků třetích zemí, kterých se dotýká stávající legislativní mezera.

Druhá možnost politiky předpokládala obdobné povolení, nikoli však pouze pro tuto konkrétní kategorii státních příslušníků třetích zemí, nýbrž *pro všechny státní příslušníky třetích zemí* (tj. „individuální“ cestující, např. turisty, výzkumné pracovníky, studenty, podnikatele). Jelikož problém způsobuje legislativní mezera mezi schengenským *acquis* týkajícím se krátkodobých pobytů v schengenském prostoru a právními předpisy o přijímání státních příslušníků třetích zemí v případě pobytu na území určitého členského státu delšího než 90 dní, *nebyla nelegislativní možnost politiky blíže rozpracována*.

Posouzení dopadů prokázalo¹⁴, že *neexistence povolení* umožňujícího cestujícím pobývat v schengenském prostoru déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů *znamená pro EU značné hospodářské ztráty*. Podle podpůrné studie k posouzení dopadů je počet potenciálních příjemců nového povolení poměrně omezený. Zavedení první možnosti by se mohlo týkat přibližně 60 000 žadatelů, zatímco druhá možnost by mohla znamenat zdvojnásobení počtu potenciálních žadatelů. Jedná se o poměrně nízké počty vzhledem ke skutečnosti, že v roce 2012 bylo podáno více než 15 milionů žádostí o „schengenské“ vízum a počet žádostí trvale roste.

¹⁴ V posouzení dopadů se rovněž uvádí, že posouzení ekonomických a finančních dopadů v této oblasti je velmi složité kvůli nedostatečným údajům a spolehlivé metodice pro provedení odhadů, takže s čísly uvedenými v tomto odstavci je třeba zacházet opatrně.

Tito cestující se však pokládají za „návštěvníky s vysokou útratou“, kteří tudíž pravděpodobně vytvoří značné příjmy a podpoří hospodářskou aktivitu v EU, v neposlední řadě díky delšímu pobytu v schengenském prostoru. První možnost by mohla vést k dodatečným příjmům v schengenském prostoru ve výši 500 milionů EUR ročně. Ekonomický dopad druhé možnosti se odhaduje přibližně na 1 miliardu EUR. V případě obou možností by hospodářské přínosy vyplývaly z výdajů „nových“ cestujících, které přiláká nová možnost pobývat v schengenském prostoru déle, aniž by bylo nutno využívat těžkopádné „alternativy“ na hranici zákonnosti, jako je získání víz s omezenou územní platností.

Posouzení dopadů rovněž prokázalo, že správní náklady na zpracování tohoto nového typu povolení nebudou významné vzhledem k omezenému počtu očekávaných žádostí a poplatkům, které budou účtovány. Pro státní příslušníky třetích zemí představuje podání žádostí o nová víza nebo o prodloužení doby platnosti víza náklady již v současnosti. Co se týká druhé možnosti, posouzení dopadů poukázalo na zvláštní riziko: někteří držitelé nového povolení by mohli hledat zaměstnání na černém trhu.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

• Podrobné vysvětlení návrhu

Cílem návrhu je vyplnit legislativní mezeru. Článek 1 návrhu proto zavádí nový typ víza, tzv. „cestovní vízum“ (vízum typu T). Tento článek rovněž objasňuje, že se nařízení nedotýká *acquis* v oblasti přistěhovalectví/přijímání. To například znamená, že nařízení nemá vliv na právní předpisy členských států týkající se dopadu „nepřítomnosti“ pobývajících státních příslušníků třetích zemí na jejich povolení k pobytu v době, kdy na základě cestovního víza vycestují do jiného členského státu. Toto nařízení se nevztahuje ani na státní příslušníky třetích zemí, kteří uplatňují právo na mobilitu (uvnitř EU) podle pravidel EU.

Článek 2 stanoví základní zásadu uvedením křížového odkazu na ustanovení vízového kodexu a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS)¹⁵. Cestovní vízum se v mnoha ohledech liší od krátkodobého víza vymezeného v článku 2 vízového kodexu. Je však velmi podobné jednotnému vízu, jelikož je v zásadě platné pro území všech členských států. Nový typ víza je zaveden podle právního základu pro krátkodobá víza a povolení, konkrétně článku 77 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“). Je proto v zásadě opodstatněné uplatňovat příslušná ustanovení vízového kodexu i na cestovní víza. Následná ustanovení (články 4 až 9) podrobně upřesňují ustanovení vízového kodexu, která budou použitelná, pokud jde o podmínky a postupy udělování cestovních víz, a stanoví odchyly od těchto pravidel a jejich doplnění s přihlédnutím k zvláštnostem nového typu víza. Za tímto účelem následné články sledují strukturu vízového kodexu, a to kapitolu po kapitole, a u každého jednotlivého ustanovení potvrzují, zda se použije a zda s ohledem na něj existují nějaká doplnění nebo odchyly. Jelikož Komise současně navrhuje přepracované znění vízového kodexu¹⁶, bude tento návrh místo na stávající nařízení odkazovat na ustanovení navrhovaného přepracovaného nařízení¹⁷. Na cestovní víza se bude plně vztahovat nařízení o VIS pozměněné tímto návrhem, aniž by bylo nutné doplnění nebo odchyly.

Článek 3 stanoví, že s ohledem na tento návrh jsou použitelné některé definice obsažené ve vízovém kodexu (např. „státní příslušník třetí země“, „vízový štítek“, „žádost“, „konzulát“).

¹⁵ Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 60.

¹⁶ COM(2014) 164.

¹⁷ V tomto návrhu bude nutné zohlednit rovněž změny návrhu na přepracování vízového kodexu přijaté v průběhu legislativního procesu.

V tomto článku je navíc definováno „cestovní vízum“ jako povolení vydané určitým členským státem za účelem předpokládaného pobytu ve dvou nebo více členských státech po celkovou dobu nejvýše 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, pokud žadatel nezamýšlí pobývat v témže členském státě déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů¹⁸. Posledně uvedeným „omezením“ je vyloučeno přijímání v případě pobytu v *jednom* členském státě, který je delší než tři měsíce.

Článek 4 uvádí ustanovení vízového kodexu, která se týkají orgánů oprávněných k vyřizování žádostí a která by se měla vztahovat i na cestovní víza. Tento článek vylučuje možnost podávání žádostí o cestovní víza na vnějších hranicích, jelikož povolení pobytu v schengenském prostoru po dobu případně až dvou let vyžaduje důkladnou kontrolu, kterou nelze na vnějších hranicích provést. Tento článek se odchyluje od článku 5 vízového kodexu, jelikož se v něm uvádí, že by členským státem příslušným pro posouzení žádosti o cestovní vízum a pro vydání rozhodnutí měl být členský stát, jehož vnější hranice zamýšlí žadatel překročit za účelem vstupu na území členských států. To je odůvodněno skutečností, že pro mnoho státních příslušníků třetích zemí, kteří chtějí cestovat v schengenském prostoru po dobu delší než 90 dní, by ustanovení stávajícího vízového kodexu (hlavní cíl návštěvy, pokud jde o délku nebo účel pobytu) byla stěžejně použitelná. Účel návštěvy je v zásadě ve všech členských státech týž (tj. živé vystoupení nebo cestovní ruch), přičemž v mnoha případech nemusí žadatelé znát předem délku pobytu v jednotlivých členských státech. Článek 4 rovněž určitým kategoriím státních příslušníků třetích zemí umožňuje podat žádost o cestovní vízum na území členského státu, v němž se oprávněně zdržují. To je opodstatněné, jelikož mnoho státních příslušníků třetích zemí pobývajících na území členských států a rovněž státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou osvobozeni od vízové povinnosti v případě pobytu nepřekračujícího 90 dní (krátkodobý pobyt), má dostatečné finanční prostředky a oprávněný zájem pohybovat se v jiných členských státech déle než 90 dní během daného období 180 dnů, zatímco se zdržují/pobývají v určitém členském státě (nebo bezprostředně po tomto pobytu). Požadavek, aby tyto osoby opustily schengenský prostor za účelem podání žádosti o cestovní vízum ve své zemi původu, není v bezpečnostním ani hospodářském zájmu Unie.

Článek 5 upřesňuje ustanovení vízového kodexu, která jsou použitelná na postup zpracování žádostí o cestovní víza a stanoví dodatečná ustanovení a výjimky. Tento článek vyžaduje, aby žadatel předložil platný cestovní doklad, který je uznáván členským státem příslušným k posouzení žádosti a vydání rozhodnutí a nejméně jedním dalším členským státem, který má být navštíven. Dodatečnou podmínkou je, že žadatelé musí vhodným způsobem prokázat, že zamýšlejí pobývat na území dvou nebo více členských států celkem déle než 90 dní, aniž by na území některého z těchto členských států pobývali déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů. Tento článek nestanoví odchylky od vízového kodexu, který vyžaduje vízové poplatky, takže poplatek bude činit 60 EUR (tj. běžný vízový poplatek v případě žádosti

¹⁸

Jak bylo uvedeno výše, mohou státní příslušníci třetích zemí bez ohledu na to, zda se na ně vztahuje vízová povinnost, či nikoli, na základě režimu krátkodobého pobytu pobývat v schengenském prostoru nejvýše 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, což může znamenat rovněž pobyt výhradně v jednom členském státě. V závislosti na vstupech a výstupech to znamená, že v období jednoho roku činí maximální délka pobytu 180 dní (2 x 90 dní). Vzhledem k tomu, že cestovní víza lze udělovat až na dobu jednoho roku (360 dní), je odkaz na „období 180 dnů“ nezbytný, aby bylo zajištěno, že držitelé cestovních víz nemají nárok na kratší dobu trvání povoleného pobytu v témže členském státě než státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou od vízové povinnosti osvobozeni, nebo držitelé krátkodobých víz pro více vstupů, jež byla vydána s dobou platnosti na dva roky či déle. Neexistence odkazu na „období 180 dnů“ by například znamenala, že zatímco ruský občan s krátkodobým vízem pro více vstupů platným po dobu jednoho roku může během jednoleté doby platnosti víza v zásadě pobývat v témže členském státě 180 dní (nenásledujících po sobě), držitel cestovního víza platného jeden rok by během doby platnosti svého cestovního víza mohl v témže členském státě pobývat pouze 90 dní.

o krátkodobé vízum). To je odůvodněné, jelikož úkoly konzulátů jsou v zásadě stejné bez ohledu na to, zda zpracovávají žádosti o krátkodobá víza nebo žádosti o cestovní víza. Platit by měla rovněž ustanovení vízového kodexu týkající se snížení vízového poplatku a osvobození od tohoto poplatku. Stejně tak by měla platit ustanovení vízového kodexu, která se týkají poplatku za služby, jenž mohou účtovat externí poskytovatelé služeb a který nesmí být vyšší než polovina vízového poplatku ve výši 60 EUR.

Dalším důležitým kritériem stanoveným v tomto článku je to, že žadatelé musí prokázat dostatečné prostředky na obživu a stabilní ekonomickou situaci, a to pomocí výplatních pásek nebo výpisů z bankovního účtu za dvanáctiměsíční období předcházející dni podání žádosti a/nebo podpůrných dokladů, které prokazují, že během svého pobytu získají legálně dostatečné finanční prostředky (např. doklad o nároku na důchod). Podle tohoto článku by žadatelé, kteří mají cestovní vízum, mohli v členském státě, v němž se oprávněně zdržují, požádat o pracovní povolení, které se vyžaduje v následujících členských státech. Toto ustanovení nezasahuje do ustanovení týkajících se přístupu na trh práce ani neupravuje požadavek na pracovní povolení; nedotýká se ani podmínek vydávání tohoto povolení. Upravuje pouze místo podání žádosti, jelikož státní příslušník třetí země by měl mít možnost požádat o pracovní povolení, aniž by musel opustit schengenský prostor. Tento článek předpokládá určité procesní zjednodušení (tj. případné upuštění od požadavku na předložení určitých podpůrných dokladů) u zvláštních kategorií žadatelů, kteří pracují pro spolehlivou a uznanou společnost, organizaci či instituci, nebo jsou takovouto společností, organizací či institucí pozváni, zejména jako vedoucí pracovníci nebo jako výzkumní pracovníci, umělci, kulturní pracovníci atd. Zúčastněné strany právem tvrdí, že u těchto kategorií osob by se postup měl zaměřit nejen na „jednotlivého“ žadatele, nýbrž rovněž na spolehlivost vysílající/hostitelské/zvoucí společnosti/organizace/instituce.

Kromě odkazu na obecná ustanovení vízového kodexu týkající se posuzování žádosti a vydávání rozhodnutí, která se budou vztahovat i na cestovní víza, je hlavním ustanovením článku 6 to, že je třeba věnovat zvláštní pozornost finanční situaci žadatele: existenci dostatečných finančních prostředků na obživu po celou dobu předpokládaného pobytu, včetně dostatečných prostředků na úhradu ubytování. Tento článek stanoví rovněž obecnou lhůtu pro vydání rozhodnutí o žádosti v délce dvaceti kalendářních dní. Tato lhůta je delší než stávající lhůta pro zpracování žádosti o krátkodobé vízum, což je odůvodněno potřebou důkladného ověření finanční situace žadatele.

Jelikož za účelem začlenění nového typu víza do „systému“ je nutné objasnit vzájemný vztah mezi pobyty na základě stávajících krátkodobých víz, dlouhodobých víz a povolení k pobytu a pobyty na základě cestovních víz, umožňuje článek 6 kombinovat pobyt na základě cestovního víza s předchozím/budoucím bezvízovým pobytem, pobytem na základě krátkodobého víza, dlouhodobého víza nebo povolení k pobytu. Obdobná ustanovení budou zavedena i ve vízovém kodexu a v Schengenském hraničním kodexu.

Článek 7 se zabývá udělováním cestovních víz, přičemž i v této oblasti by se měla používat příslušná ustanovení vízového kodexu. Tento článek stanoví, že cestovní vízum musí vždy povolovat více vstupů. Pokud jde o délku povoleného pobytu, návrh (ve spojení s článkem 8) stanoví možnost pobytu v schengenském prostoru až po dobu dvou po sobě následujících let pro státní příslušníky třetích zemí, kteří mohou prokázat, že po tak dlouhou dobu splňují podmínky. Při posuzování žádosti, a zejména při stanovení délky povoleného pobytu, by konzuláty měly vzít v úvahu všechny příslušné faktory, například skutečnost, že občané třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou osvobozeni od vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty, obvykle nepředstavují problém z hlediska nelegální migrace nebo bezpečnostních rizik. Doba platnosti víza by měla odpovídat délce povoleného pobytu. Vzhledem k povaze nového víza vylučuje tento článek možnost udělovat cestovní víza s platností omezenou na

území jednoho členského státu. Z podstaty věci se předpokládá, že cestovní vízum žadatelům umožňuje pohybovat se v několika členských státech.

Cestovní vízum bude udělováno podle jednotného vzoru víz (vízový štítek), který je stanoven v nařízení (ES) č. 1683/95, a bude označeno písmenem „T“ jakožto údajem o jeho typu. Ustanovení čl. 77 odst. 2 písm. a) Smlouvy odkazuje na „víza“ i na „krátkodobá povolení k pobytu“. Jelikož jsou povolení k pobytu v souladu s nařízením (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002¹⁹ vydávána ve formě (plastové) karty a s ohledem na skutečnost, že konzuláty většiny členských států nejsou vybaveny k vydávání povolení ve formě karty, požadavek na vydávání tohoto nového povolení ve formě karty by pro členské státy představoval nadměrnou zátěž.

Článek 8 se týká změn uděleného víza, tj. jeho prodloužení, prohlášení víza za neplatné a zrušení. Tento článek stanoví možnost prodloužit dobu trvání povoleného pobytu až na dva roky. Na rozdíl od ustanovení týkajících se prodloužení doby platnosti krátkodobých víz nebudou muset žadatelé odůvodnit „výjimečné“ okolnosti. Mnoho potenciálních žadatelů o tento typ víza (zejména živě vystupující umělci) musí často pobývat v schengenském prostoru déle, aniž by se v některém členském státě usadili. Při podání žádosti o prodloužení doby platnosti cestovního víza bude muset žadatel prokázat, že i nadále splňuje podmínky pro vstup a udělení víza a že další pobyt bude v souladu s požadavkem, aby pobyt v jednom členském státě během jakéhokoli období 180 dnů nepřekročil 90 dní.

Článek 9 upřesňuje ustanovení vízového kodexu v kapitole týkající se „správy a organizace“, která se budou používat rovněž za účelem udělování cestovních víz. V rámci místní schengenské spolupráce by si konzuláty měly vyměňovat statistiky a jiné informace o cestovních vízech.

Články 10 až 16 jsou tzv. závěrečnými a/nebo provozními články a zabývají se mimo jiné praktickými pokyny k zpracování žádostí o cestovní víza (v nichž bude poskytnuto bližší vysvětlení, pokud jde o vztah mezi ustanoveními vízového kodexu a ustanoveními uvedenými v tomto návrhu), monitorováním, vstupem v platnost atd. Hlavním cílem změn Schengenského hraničního kodexu a nařízení o VIS je „začlenění“ cestovních víz do schengenského *acquis*.

To především znamená, že jako podmínky pro udělení cestovních víz se použijí podmínky vstupu stanovené v článku 5 Schengenského hraničního kodexu, a dále je třeba zajistit registraci žádostí o cestovní víza / udělených cestovních víz ve VIS. Je však třeba podotknout, že se návrh týká rovněž státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou osvobozeni od vízové povinnosti pro krátkodobý pobyt (viz příloha II nařízení o vízech, jejichž údaje tudíž nejsou ve VIS zaregistrovány), jelikož cestující z těchto zemí pro členské státy v zásadě nepředstavují bezpečnostní rizika či rizika v oblasti migrace. S ohledem na zásadu proporcionality by proto snímání otisků prstů státních příslušníků těchto třetích zemí (např. Austrálie, Kanady, USA) nebylo odůvodněné. Tato výjimka je stanovena v článku 5 a členskými státy umožňuje přijímat žádosti občanů z těchto třetích zemí o udělení cestovních víz podané elektronicky nebo poštou.

Článek 12 vyžaduje bližší vysvětlení. Tento článek částečně ruší čl. 20 odst. 2 ÚPSD, podle něhož platí, že pokud členský stát uzavřel s určitou třetí zemí uvedenou na seznamu v příloze II nařízení o vízech (seznam zemí s bezvízovým stykem) dvoustrannou dohodu o zrušení vízové povinnosti před vstupem ÚPSD v platnost (nebo dnem pozdějšího přistoupení členského státu k Schengenské dohodě), mohou ustanovení dvoustranné dohody

¹⁹ Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1.

tomuto členskému státu sloužit jako základ pro „prodloužení“ bezvízového pobytu státních příslušníků dotyčné třetí země na jeho území na dobu delší než tři měsíce.

Například občané Kanady, Nového Zélandu nebo USA mohou proto navíc k obecnému 90dennímu pobytu v schengenském prostoru pobývat v těchto členských státech po dobu stanovenou v platné dvoustranné dohodě o zrušení vízové povinnosti, která byla uzavřena mezi členskými státy a těmito třemi zeměmi (obvykle tři měsíce). Pokud jde o tyto země, Komise ví o řadě dvoustranných dohod, což znamená, že na základě zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty mohou jejich občané pobývat legálně v schengenském prostoru prakticky po neomezenou dobu. Například Nový Zéland má šestnáct dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti, takže kromě 90denního bezvízového pobytu na základě nařízení o vízech mohou jeho občané v praxi pobývat na území schengenského prostoru po dobu 51 měsíců (tři měsíce plus 48 měsíců).

Již v roce 1998 se členské státy domnívaly, že takovýto neomezený pobyt není slučitelný s podstatou prostoru bez hranic. Výkonný výbor přijal rozhodnutí o harmonizaci dohod o zrušení vízové povinnosti²⁰. Podle tohoto rozhodnutí měly členské státy ve svých dvoustranných dohodách zavést standardní ustanovení, která omezují dobu trvání bezvízového pobytu v schengenském prostoru (místo na území dotyčného členského státu) na tři měsíce v období šesti měsíců.

Po začlenění schengenského *acquis* do právního rámce Společenství vstupem Amsterodamské dohody v platnost je čl. 20 odst. 2 ÚPSD nejenže v rozporu s podstatou prostoru bez hranic, nýbrž je rovněž neslučitelný se Smlouvou: ustanovení čl. 62 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva o ES“) odkazovalo na „opatření, jimiž se stanoví podmínky, za kterých požívají státní příslušníci třetích zemí po dobu *nejvýše tří měsíců* na území členských států svobody cestování“. Komise proto ve své iniciativě z roku 2001 týkající se „práva cestovat“ navrhla čl. 20 odst. 2 zrušit.

Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“) již „krátkodobý pobyt“ v schengenském prostoru neomezuje na tři měsíce; tato smlouva dobu jeho trvání neupřesňuje. Ustanovení čl. 20 odst. 2 a existence dvoustranných „prodloužení pobytu“ však není slučitelná s čl. 77 odst. 2 písm. a) a c) Smlouvy, jelikož společná vízová politika nemůže být založena na existenci dvoustranných dohod z minulosti. Rozsah svobody cestování v případě státních příslušníků třetích zemí by neměl záviset na počtu a obsahu dvoustranných dohod uzavřených v minulosti. Na státní příslušníky všech zemí s bezvízovým stykem by se měla vztahovat stejná pravidla. Uplatňování čl. 20 odst. 2 způsobuje v praxi problémy a u orgánů i cestujících vytváří právní nejistotu, zejména pokud jde o to, kdy mají cestující ze schengenského prostoru vycestovat. Budoucí systém vstupu/výstupu navíc vyžaduje jednoznačná pravidla a má-li být ověřována doba trvání povoleného pobytu, nelze z technických důvodů přihlížet k možnému dalšímu uplatňování dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti. Jednou z myšlenek, na nichž je zavedení cestovního víza založeno, je stanovit právní rámec a zavést vhodné povolení, které státním příslušníkům třetích zemí s bezvízovým stykem umožní pobývat v schengenském prostoru déle než 90 dní.

Návrh stanoví pětileté přechodné období, aby členské státy mohly „postupně odstranit“ dopad svých dvoustranných dohod na celkovou délku pobytu státních příslušníků třetích zemí v schengenském prostoru. To vyžaduje určitý čas a je třeba rovněž uznat, že některé třetí země přikládají zachování stávající situace velký význam.

²⁰ SCH/Com-ex (98) 24 ze dne 23.6.1998.

Z politického hlediska je to pochopitelné. Dohoda o zrušení vízové povinnosti patří k právním nástrojům, které přinášejí konkrétní a přímou výhodu občanům na obou stranách. Je třeba ujasnit, že částečné odstranění čl. 20 odst. 2 neznamena, že tyto dohody přestávají platit okamžitě a v plné míře. Nahrazení stávajícího režimu prodloužení krátkodobého pobytu na základě starých dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti novým typem víza s dobou platnosti až jeden rok (a s možností prodloužení na dva roky) se navíc v praxi nedotkne velkého počtu Američanů, Kanadánů, Novozélandců atd. Mnoho osob, které chtějí pobývat rok či déle, během tohoto období pravděpodobně pracuje, musí se proto v některém z členských států usadit, a tudíž požádat o dlouhodobé vízum nebo o povolení k pobytu.

- **Souvislost se současně předloženým návrhem nařízení, kterým se přepracovává vízový kodex, a jinými návrhy**

Na tento návrh budou mít dopad jednání o současně předloženém návrhu nařízení, kterým se přepracovává vízový kodex, proto je během jednání třeba věnovat zvláštní pozornost zajištění potřebných synergií mezi oběma těmito návrhy. Jestliže se v průběhu těchto jednání bude jevit jako možné jejich přijetí v obdobném časovém rámci, Komise zamýšlí spojit oba návrhy do jednoho přepracovaného návrhu.

Stejně tak bude nutné později zajistit synergie s návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů o vstupu a výstupu státních příslušníků třetích zemí překračujících vnější hranice členských států Evropské unie²¹. Jeho předmět a oblast působnosti může vyžadovat změny, bude-li rozhodnuto o využívání systému EES ke kontrole vstupu a výstupu držitelů cestovních víz na vnější hranici²².

- **Právní základ**

Článek 77 Smlouvy svěřuje Unii pravomoc jednat s ohledem na „krátkodobý pobyt“ v schengenském prostoru. Podle čl. 77 odst. 2 Smlouvy:

„[...] přijímají Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem opatření týkající se:

a) společné politiky v oblasti víz a jiných krátkodobých povolení k pobytu;

b) kontrol, jimž podléhají osoby překračující vnější hranice;

c) podmínek, za kterých požívají státní příslušníci třetích zemí v Unii po krátkou dobu svobody pohybu.“

Tento návrh obsahuje opatření týkající se každého z těchto tří prvků. Ustanovení čl. 77 odst. 2 písm. a), b) a c) se proto jeví jako vhodný právní základ návrhu.

²¹ COM(2013) 95 final, 28.2.2013.

²² Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých dokladů Chorvatskem a Kypru za rovnocenné jejich národním vízům za účelem průjezdu přes jejich území nebo zamýšlených pobytů na jejich území, jejichž doba trvání během jakéhokoli období 180 dnů nepřekročí 90 dnů, a kterým se zrušují rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 895/2006/ES a č. 582/2008/ES (COM(2013) 441 final, 21.6.2013), bude jistě přijat mnohem dříve než tento návrh. Jakmile bude toto nové „rozhodnutí o průjezdu“ přijato, bude třeba vložit do tohoto návrhu nový článek za účelem začlenění cestovního víza do článku 2 budoucího rozhodnutí. Jelikož se očekává, že nové rozhodnutí zruší rozhodnutí č. 895/2006/ES a rozhodnutí č. 582/2008/ES, neobsahuje tento návrh ustanovení o změně posledně uvedených rozhodnutí.

Článek 79 Smlouvy svěřuje Unii v rámci společné *přistěhovalecké* politiky pravomoc přijmout právní předpisy týkající se dlouhodobých víz a povolení k pobytu v souvislosti s oprávněným *pobytem* v členských státech, tj. *dlouhodobým* pobytem v *jednom* členském státě. Úvodní odstavec 1 článku 79, jakož i odst. 2 písm. b) výslovně odkazují na státní příslušníky třetích zemí *oprávněně* pobývajících v členských státech. Cílová skupina tohoto návrhu nechce ani nepotřebuje *pobývat* v jakémkoli členském státě; tyto osoby chtějí *cestovat* po Evropě, tj. *pohybovat se* v schengenském prostoru, než jej opět opustí. Článek 79 proto nepředstavuje vhodný právní základ návrhu.

Článek 62 Smlouvy o ES, který předcházel článku 77 Smlouvy o fungování EU, ve svém třetím odstavci odkazoval na „*opatření, jimiž se stanoví podmínky, za kterých požívají státní příslušníci třetích zemí po dobu nejvýše tří měsíců na území členských států svobody cestování*“. Ustanovení čl. 77 odst. 2 písm. c) Smlouvy již neomezuje „*krátkou dobu*“ na tři měsíce. Tato jasná změna Smlouvy odstranila překážku, která s ohledem na přijetí podobného návrhu mohla existovat podle předchozích Smluv.

Ustanovení čl. 77 odst. 2 písm. a), b) a c) Smlouvy proto představují vhodný právní základ tohoto návrhu, který má upravovat pohyb státních příslušníků třetích zemí v schengenském prostoru a z něhož jsou vyloučeny situace spadající do oblasti působnosti článku 79 Smlouvy (přijímání za účelem dlouhodobého pobytu na území jednoho členského státu). Posledně uvedený prvek je zajištěn navrhovanou definicí, podle níž by držitelé cestovních víz neměli na území téhož členského státu pobývat déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů.

- **Zásada subsidiarity a proporcionality**

V čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (Smlouva o EU) se uvádí, že Unie jedná v oblastech, které nespadají do její výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu jejího rozsahu či účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie. Co se týká tohoto návrhu, potřeba zásahu na úrovni Unie je zcela jednoznačná. Jakékoli povolení, které bude platné ve všech členských státech, může být zavedeno pouze na úrovni EU; „vzájemné uznávání“ cestovních víz udělených jednotlivými členskými státy nelze zavést na vnitrostátní úrovni. Podmínky a postupy udělování víz by měly být pro všechny členské státy jednotné. Toho lze dosáhnout pouze opatřením na úrovni Unie.

V čl. 5 odst. 4 Smlouvy o EU je stanoveno, že činnost Unie nesmí překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smlouvy. Forma zvolená pro tuto činnost EU musí umožnit, aby návrh dosáhl svého cíle a byl proveden co nejúčinněji. Tento návrh neobsahuje žádné prvky, jež by přímo nesouvisely s jeho cíli. Je rovněž přiměřený z hlediska nákladů. Návrh je proto v souladu se zásadou proporcionality.

- **Volba nástroje**

Tento návrh zavede nový typ víza, které bude v zásadě platné ve všech členských státech, a stanoví podmínky a postupy udělování těchto víz. Jako právní nástroj lze proto zvolit pouze nařízení.

4. DALŠÍ PRVKY

- **Účast**

Tento návrh navazuje na schengenské *acquis*, jelikož se týká dalšího rozvoje společné vízové politiky. Ve vztahu k různým protokolům připojeným ke smlouvám a dohodám s přidruženými zeměmi je proto třeba uvážit níže uvedené důsledky:

Dánsko: V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní

přijímání opatření Rady navrhovaných podle hlavy V části třetí Smlouvy. Vzhledem k tomu, že toto nařízení navazuje na schengenské *acquis*, mělo by se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto nařízení Radou rozhodnout, zda je provede ve svém vnitrostátním právu.

Spojené království a Irsko: Podle článků 4 a 5 Protokolu o začlenění schengenského *acquis* do rámce Evropské unie a podle rozhodnutí Rady 2000/365/ES ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis*, se Spojené království a Irsko nepodílí na provádění společné vízové politiky, a zejména na nařízení (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex). Spojené království a Irsko se proto nepodílí na přijímání tohoto nařízení a toto nařízení není pro ně závazné ani použitelné.

Island a Norsko: Použijí se postupy stanovené v dohodě uzavřené Radou a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*, neboť tento návrh vychází ze schengenského *acquis*, jak je definováno v příloze A této dohody²³.

Švýcarsko: Toto nařízení rozvíjí ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*²⁴.

Lichtenštejnsko: Toto nařízení rozvíjí ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*²⁵.

Kypr: Toto nařízení představuje akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 3 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2003.

Bulharsko a Rumunsko: Toto nařízení představuje akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 4 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2005.

Chorvatsko: Toto nařízení představuje akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 4 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2011.

²³ Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36.

²⁴ Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52.

²⁵ Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o zavedení cestovních víz a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006 a (ES) č. 767/2008

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. a), b) a c) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise²⁶,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²⁷,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Právní předpisy Unie zavedly harmonizovaná pravidla týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí v členských státech po dobu 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů.
- (2) Byla přijata řada odvětvových směrnic týkajících se podmínek přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členských států na dobu delší než tři měsíce. Článek 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody²⁸ přiznává státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou držiteli platného povolení k pobytu nebo národního dlouhodobého víza vydaného jedním z členských států, právo pohybovat se volně na území ostatních členských států po dobu nejvýše 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů.
- (3) Státní příslušníci třetích zemí podléhající vízové povinnosti i státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou od vízové povinnosti osvobozeni, mohou mít oprávněný zájem cestovat v schengenském prostoru po dobu delší než 90 dní v daném období 180 dnů, aniž by v jednom členském státě pobývali déle než 90 dní. Je proto třeba přijmout pravidla, která toto umožňují.
- (4) Zejména živě vystupující umělci se často setkávají s potížemi při organizování turné v Unii. Rovněž studenti, výzkumní pracovníci, kulturní pracovníci, důchodci, podnikatelé, poskytovatelé služeb a turisté mohou chtít pobývat v schengenském prostoru déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů. Neexistence

²⁶ Úř. věst. C , , s. .

²⁷ Úř. věst. C , , s. .

²⁸ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 19.

odpovídajícího povolení vede k úbytku potenciálních návštěvníků, a tudíž k hospodářským ztrátám.

- (5) Smlouva rozlišuje mezi podmínkami vstupu do členských států a rozvojem společné politiky v oblasti krátkodobých víz na jedné straně a podmínkami vstupu pro účely oprávněného pobytu v členském státě a vydávání dlouhodobých víz a povolení k pobytu za tímto účelem na straně druhé. Ve Smlouvě však není pojem „krátkodobý pobyt“ vymezen.
- (6) Pro státní příslušníky třetích zemí osvobozené od vízové povinnosti i státní příslušníky třetích zemí podléhající vízové povinnosti, kteří předpokládají, že se na území dvou či více členských států budou pohybovat déle než 90 dní, nezamýšlejí však pobývat na území téhož členského státu déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, je třeba zavést nový typ víza („cestovní vízum“). Pravidlo týkající se 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů by současně mělo zůstat zachováno jako obecná dělicí čára mezi krátkodobými pobyty a dlouhodobými pobyty, jelikož pro naprostou většinu cestujících nepředstavuje žádné problémy.
- (7) Na žádosti o cestovní víza a udělování těchto víz by se měla případně vztahovat ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. xxx/201x²⁹ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008³⁰. Vzhledem k rozdílným potřebám a podmínkám státních příslušníků třetích zemí žádajících o cestovní víza a kvůli ekonomickým a bezpečnostním aspektům by však měla být zavedena zvláštní pravidla, pokud jde mimo jiné o orgány oprávněné k vyřizování žádostí, fázi podávání žádostí, posuzování žádostí a vydávání rozhodnutí a udělování cestovních víz či jejich zamítnutí.
- (8) Na státní příslušníky třetích zemí uvedených v příloze II nařízení Rady (ES) č. 539/2001³¹ by se měla vztahovat určitá zjednodušení, jako je například výjimka z požadavku na odebrání otisků prstů.
- (9) K zajištění právní jistoty je třeba objasnit vzájemný vztah mezi pobyty na základě krátkodobých víz, dlouhodobých víz a povolení k pobytu a pobyty na základě cestovních víz. Mělo by být možné kombinovat pobyty na základě cestovních víz s předchozími a budoucími bezvízovými pobyty, pobyty na základě krátkodobých víz, dlouhodobých víz nebo povolení k pobytu.
- (10) Mělo by být možné prodloužit dobu trvání povoleného pobytu s přihlédnutím k zvláštním formám a potřebám cestování, pokud držitelé cestovních víz splňují i nadále podmínky pro vstup a udělení víza a mohou prokázat, že během prodlouženého pobytu dodrží požadavek, aby pobyt na území téhož členského státu během jakéhokoli období 180 dnů nepřekročil 90 dní.
- (11) Režim cestovních víz je třeba začlenit do příslušných právních nástrojů schengenského *acquis*. Je proto nutné provést změny nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. xxx/201x ze dne xxx o kodexu Unie o vízech (vízový kodex) (přepřacované znění) (Úř. věst. L x, xxx, s. x).

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS) (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 60).

³¹ Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 81, 21.3.2001, s. 1).

č. 562/2006³² a nařízení (ES) č. 767/2008. Jako podmínky pro udělení víza by se měly použít podmínky vstupu stanovené v článku 5 nařízení (ES) č. 562/2006. Žádosti o cestovní víza a rozhodnutí o udělení cestovních víz je třeba zaregistrovat ve Vízovém informačním systému.

- (12) Po zavedení cestovních víz by se měl změnit čl. 20 odst. 2 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, jelikož není slučitelný s čl. 77 odst. 2 písm. a) a c) Smlouvy o fungování Evropské unie, a to kvůli skutečnosti, že společná vízová politika nemůže být založena na existenci či neexistenci dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti, které uzavřely členské státy. Délka povoleného pobytu státních příslušníků třetích zemí by neměla záviset na počtu a obsahu těchto dvoustranných dohod uzavřených v minulosti.
- (13) Je třeba stanovit pětileté přechodné období pro postupné odstranění dopadu dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti, co se týká celkové délky pobytu státních příslušníků třetích zemí v schengenském prostoru.
- (14) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o stanovení operativních pokynů k praktikám a postupům, které musí členské státy dodržovat při zpracování žádostí o cestovní víza. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011³³. Tyto prováděcí akty by měly být přijímány přezkumným postupem.
- (15) Toto nařízení respektuje základní práva a ctí zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie. Cílem tohoto nařízení je především zajistit plné respektování soukromého a rodinného života podle článku 7, ochrany osobních údajů podle článku 8 a práv dítěte podle článku 24 Listiny.
- (16) S ohledem na zpracování osobních údajů podle tohoto nařízení se na členské státy vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES³⁴.
- (17) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zavedení nového typu víza platného ve všech členských státech a stanovení jednotných podmínek a postupů jeho udělování, může být dosaženo pouze na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (18) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné. Vzhledem k tomu, že toto nařízení navazuje na schengenské *acquis*, rozhodne se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto nařízení Radou, zda je provede ve svém vnitrostátním právu.

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 105, 13.4.2006, s. 1).

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31).

- (19) Toto nařízení rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Spojené království v souladu s rozhodnutím Rady 2000/365/ES³⁵; Spojené království se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.
- (20) Toto nařízení rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES³⁶; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.
- (21) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*³⁷, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě B rozhodnutí Rady 1999/437/ES³⁸.
- (22) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*³⁹, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě B rozhodnutí Rady 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES⁴⁰.
- (23) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu podepsaného mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis*⁴¹, která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě B rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU⁴² o uzavření uvedeného protokolu.
- (24) Pokud jde o Kypr, představuje toto nařízení akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 3 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2003.

³⁵ Rozhodnutí Rady 2000/365/ES ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 131, 1.6.2000, s. 43).

³⁶ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

³⁷ Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36.

³⁸ Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31).

³⁹ Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁴⁰ Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1).

⁴¹ Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁴² Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19).

- (25) Pokud jde o Bulharsko a Rumunsko, představuje toto nařízení akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 4 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2005.
- (26) Pokud jde o Chorvatsko, představuje toto nařízení akt navazující na schengenské *acquis* nebo s ním jinak související ve smyslu čl. 4 odst. 2 aktu o přistoupení z roku 2011,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I – Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví podmínky a postupy udělování cestovních víz.
2. Toto nařízení se použije na státní příslušníky třetích zemí, kteří nejsou občany Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy, aniž jsou dotčena:
 - a) práva volného pohybu, kterých požívají státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů Unie;
 - b) rovnocenná práva, kterých požívají státní příslušníci třetích zemí a jejich rodinní příslušníci, kteří na základě dohod uzavřených mezi Unií a jejími členskými státy na straně jedné a těmito třetími zeměmi na straně druhé požívají práva volného pohybu rovnocenná právům občanů Unie a jejich rodinných příslušníků.
3. Tímto nařízením nejsou dotčena ustanovení právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů použitelná na státní příslušníky třetích zemí ve vztahu k
 - a) přijímání za účelem pobytu na území jednoho členského státu na dobu delší než tři měsíce a následné mobility na území ostatních členských států;
 - b) přístupu na trh práce a vykonávání hospodářské činnosti.

Článek 2

Uplatňování nařízení (ES) č. 767/2008 a nařízení (ES) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)]

1. Na cestovní víza se vztahuje nařízení (ES) č. 767/2008.
2. Na cestovní víza se vztahuje nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)], jak je stanoveno v člancích 4 až 10.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se:

- (1) použijí definice stanovené v čl. 2 odst. 1 a 11 až 16 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)];

- (2) „cestovním vízem“ rozumí povolení vydané členským státem za účelem předpokládaného pobytu na území dvou nebo více členských států po dobu trvání delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, pokud žadatel nezamýšlí pobývat na území téhož členského státu déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů.

Kapitola II – Podmínky a postupy udělování cestovních víz

Článek 4

Orgány oprávněné k vyřizování žádostí

1. Použije se čl. 4 odst. 1, 3, 4 a 5, čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 2 a 3 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)].
2. Žádosti nelze posuzovat a rozhodovat o nich na vnějších hranicích členských států.
3. Členským státem příslušným pro posouzení žádosti o cestovní vízum a pro vydání rozhodnutí je členský stát, jehož vnější hranice zamýšlí žadatel překročit za účelem vstupu na území členských států.
4. Žádosti státních příslušníků třetích zemí uvedených v příloze II nařízení (ES) č. 539/2001, kteří se oprávněně zdržují na území určitého členského státu, mohou být podány na území tohoto členského státu, má-li konzulát příslušného členského státu na vydání rozhodnutí o žádosti nejméně dvacet kalendářních dní.
5. Žádosti státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou držiteli platného povolení k pobytu nebo platného dlouhodobého víza uděleného určitým členským státem, mohou být bez ohledu na jejich státní příslušnost podány na území tohoto členského státu nejméně dvacet kalendářních dní před uplynutím doby platnosti příslušného povolení nebo dlouhodobého víza.
6. V případech uvedených v odstavcích 4 a 5 je členským státem příslušným pro posouzení žádosti o cestovní vízum a pro vydání rozhodnutí první členský stát, na jehož území hodlá žadatel na základě cestovního víza vstoupit.

Článek 5

Žádost

1. Použije se čl. 8 odst. 1, 2, 5, 6 a 7, článek 9, čl. 10 odst. 1 a 3 až 7, čl. 11 písm. b) a c), článek 12, čl. 13 odst. 1 písm. a) až d), čl. 13 odst. 5, 6 a 7 a články 14 a 15 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)].
2. Formulář žádosti o cestovní vízum je uveden v příloze I.
3. Kromě kritérií stanovených v čl. 11 písm. b) a c) nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)] předloží žadatelé cestovní doklad, který je uznáván členským státem příslušným pro posouzení žádosti a pro vydání rozhodnutí a nejméně jedním dalším členským státem, který má být navštíven.
4. Kromě kategorií osob uvedených v čl. 12 odst. 7 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)] jsou od požadavku na poskytnutí otisků prstů osvobozeni státní příslušníci třetích zemí uvedených v příloze II nařízení Rady (ES) č. 539/2001. V těchto případech se ve VIS uvede údaj „nepoužije se“ v souladu s čl. 8 odst. 5 nařízení (ES) č. 767/2008.

5. Kromě podpůrných dokladů uvedených v čl. 13 odst. 1 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřacované znění)] žadatelé předloží:
 - a) řádný doklad, že zamýšlejí pobývat na území dvou nebo více členských států po dobu delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, aniž by na území některého z těchto států pobývali déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů;
 - b) doklad, že mají nemocenské pojištění proti všem rizikům běžně krytým v případě státních příslušníků členských států, které mají být navštíveny.
6. Dostatečné prostředky na obživu a stabilní ekonomickou situaci je třeba prokázat pomocí výplatních pásek nebo výpisů z bankovního účtu za dvanáctiměsíční období předcházející dni podání žádosti a/nebo podpůrných dokladů, které prokazují, že žadatelé během svého pobytu budou pobírat nebo legálně získají dostatečné finanční prostředky.
7. Vyžaduje-li účel návštěvy pracovní povolení v jednom či více členských státech, postačuje při podávání žádosti o cestovní vízum prokázat existenci pracovního povolení v členském státě příslušném pro posouzení žádosti o cestovní vízum a pro vydání rozhodnutí. Držitelé cestovních víz mohou v členském státě, v němž se oprávněně zdržují, požádat o pracovní povolení potřebné v členském státě, který má být navštíven jako další.
8. Konzuláty mohou upustit od požadavku na předložení jednoho či více podpůrných dokladů, pokud žadatel pracuje pro spolehlivou společnost, organizaci či instituci, která je konzulátu známa, nebo je takovouto společností, organizací či institucí pozván, zejména jako vedoucí pracovník nebo jako výzkumný pracovník, student, umělec, kulturní pracovník, sportovec nebo zaměstnanec s odbornými znalostmi, zkušenostmi a technickou odborností, a je-li konzulátu předložen v tomto ohledu řádný doklad. Od tohoto požadavku lze upustit rovněž v případě blízkých rodinných příslušníků těchto žadatelů, včetně manžela/manželky, dětí mladších osmnácti let a rodičů dítěte mladšího osmnácti let, pokud zamýšlejí cestovat společně.

Článek 6

Posuzování žádosti a vydávání rozhodnutí

1. Použijí se články 16 a 17, čl. 18 odst. 1, 4, 5, 9, 10 a 11, článek 19 a čl. 20 odst. 4 poslední věta nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřacované znění)].
2. Kromě ověření uvedených v čl. 17 odst. 1 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřacované znění)] za účelem posouzení přípustnosti žádosti příslušný konzulát ověří, zda cestovní doklad splňuje požadavek stanovený v čl. 5 odst. 3.
3. Posuzování žádosti o cestovní vízum zahrnuje zejména posouzení, zda žadatelé mají dostatečné finanční prostředky na obživu po celou dobu předpokládaného pobytu, včetně ubytování, pokud toto nezajišťuje zvučí nebo hostitelská společnost, organizace či instituce.
4. Žádost o cestovní vízum se posoudí a rozhodnutí o této žádosti se vydá bez ohledu na pobyt povolený na základě dříve udělených krátkodobých víz nebo zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty, dlouhodobých víz nebo povolení k pobytu.

5. O žádosti musí být rozhodnuto do dvaceti kalendářních dnů ode dne podání přípustné žádosti. Tato lhůta může být výjimečně prodloužena na dobu nejvýše 40 kalendářních dní.

Článek 7

Udělení cestovního víza

1. Použije se čl. 21 odst. 6, čl. 24 odst. 1, 3 a 4, článek 25, čl. 26 odst. 1 a 5, články 27 a 28, čl. 29 odst. 1 písm. a) body i) až iii), v) a vi) a písm. b) a čl. 29 odst. 3 a 4 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřracované znění)].
2. Cestovní vízum umožňuje více vstupů na území všech členských států, aniž by byl dotčen odstavec 5.
3. O délce povoleného pobytu se rozhodne na základě důkladného posouzení žádosti. Délka povoleného pobytu nesmí překročit jeden rok, v souladu s článkem 8 však může být prodloužena o další rok.
4. Doba platnosti cestovního víza odpovídá délce povoleného pobytu.
5. Mají-li žadatelé cestovní doklad, který je uznáván jedním či více členskými státy, nikoli však všemi, je cestovní vízum platné pro území členských států, které cestovní doklad uznávají, je-li předpokládáný pobyt na území dotčeného členského státu delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů.
6. Cestovní víza se udělují podle jednotného vzoru víz stanoveného v nařízení Rady (ES) č. 1683/95⁴³, přičemž v poli „typ víza“ je uvedeno písmeno „T“.
7. Kromě důvodů zamítnutí uvedených v čl. 29 odst. 1 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřracované znění)] je vízum zamítnuto, pokud žadatelé nepředloží:
 - a) řádný doklad, že zamýšlejí pobývat na území dvou nebo více členských států po dobu delší než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, aniž by na území některého z těchto členských států pobývali déle než 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů;
 - b) doklad, že mají nemocenské pojištění proti všem rizikům běžně krytým v případě státních příslušníků členských států, které mají být navštíveny.
8. Rozhodnutí o zamítnutí a důvody, na nichž se zakládá, se oznámí žadateli prostřednictvím standardního formuláře uvedeného v příloze II.

Článek 8

Změny uděleného víza

1. Použije se čl. 30 odst. 1, 3, 6 a 7 a čl. 31 odst. 1 až 5, 7 a 8 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřracované znění)].
2. Kromě možnosti prodloužení ze zvláštních důvodů stanovených v čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřracované znění)] mohou držitelé cestovního víza požádat o prodloužení doby platnosti víza na území členských států

⁴³ Nařízení Rady (ES) č. 1683/95 ze dne 29. května 1995, kterým se stanoví jednotný vzor víz (Úř. věst. L 164, 14.7.1995, s. 1).

nejdříve 90 dní a nejpozději patnáct dní před skončením doby platnosti jejich cestovního víza.

3. Pro posouzení žádosti o prodloužení a pro vydání rozhodnutí je příslušný konzulát členského státu, který má být navštíven jako další.
4. Žadatelé požádají o prodloužení předložením vyplněného formuláře žádosti uvedeného v příloze I.
5. Za každou žádost o prodloužení se účtuje poplatek ve výši 30 EUR.
6. Pokud jde o pracovní povolení, vztahuje se na případné prodloužení jeho doby platnosti čl. 5 odst. 7.
7. Rozhodnutí je vydáno do patnácti kalendářních dní ode dne podání žádosti o prodloužení doby platnosti.
8. Při podání žádosti o prodloužení doby platnosti musí žadatelé prokázat, že nadále splňují podmínky pro vstup a udělení víza a že bude dodržen požadavek, aby pobyt na území jednoho členského státu během jakéhokoli období 180 dnů nepřekročil 90 dní.
9. Při posuzování žádosti o prodloužení doby platnosti může příslušný orgán v odůvodněných případech předvolat žadatele k pohovoru a požadovat dodatečné doklady.
10. Doby platnosti lze prodloužit nejvýše o jeden rok a celková délka povoleného pobytu, tj. délka původně povoleného pobytu a jeho prodloužení, nepřekročí dva roky.
11. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti a důvody, na nichž se zakládá, se oznámí žadateli prostřednictvím standardního formuláře uvedeného v příloze II.
12. Žadatelé, jejichž žádost o prodloužení doby platnosti byla zamítnuta, se mohou odvolat. Odvolání se podává proti členskému státu, který přijal konečné rozhodnutí o žádosti o prodloužení doby platnosti, a v souladu s vnitrostátními právními předpisy tohoto členského státu. Členské státy poskytnou žadatelům podrobné informace týkající se postupu, který je třeba při odvolání dodržet, jak je stanoveno v příloze II.
13. Rozhodnutí o prohlášení cestovního víza za neplatné či o jeho zrušení a důvody, na nichž se zakládá, se oznámí žadateli prostřednictvím standardního formuláře uvedeného v příloze II.

Kapitola III – Správa a organizace

Článek 9

Správa a organizace

1. Použijí se články 35 až 43, článek 45, čl. 52 odst. 1 písm. a), c) až f) a h) a čl. 52 odst. 2 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřacované znění)].
2. Členské státy sestavují roční statistiky cestovních víz v souladu s přílohou III. Tyto statistiky se předkládají Komisi do 1. března každého roku za předcházející kalendářní rok.
3. Informace o lhůtách pro posouzení žádosti, které mají být veřejnosti poskytovány podle čl. 45 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřacované

znění)], zahrnují rovněž lhůty pro cestovní víza stanovené v čl. 6 odst. 5 tohoto nařízení.

4. V rámci místní schengenské spolupráce ve smyslu článku 46 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)] si strany vyměňují čtvrtletní statistiky o žádostech o cestovní víza a o udělených a zamítnutých cestovních vízech a rovněž informace o jednotlivých kategoriích žadatelů.

Kapitola IV – Závěrečná ustanovení

Článek 10

Pokyny k praktickému uplatňování tohoto nařízení

Komise přijme prostřednictvím prováděcích aktů provozní pokyny k praktickému uplatňování ustanovení tohoto nařízení. Tyto prováděcí akty se přijímají v souladu s přezkumným postupem, na který se odkazuje v čl. 11 odst. 2.

Článek 11

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený čl. 51 odst. 1 nařízení (EU) č. xxx/201x [vízový kodex (přepracované znění)] (Výbor pro víza).
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 12

Změna Úmluvy k provedení Schengenské dohody

Ustanovení čl. 20 odst. 2 Úmluvy k provedení Schengenské dohody se nahrazuje tímto:

„2. Odstavec 1 se nedotýká práva jednotlivých smluvních stran prodloužit ve výjimečných případech pobyt cizince na svém území na dobu delší než 90 dní.“

Článek 13

Změny nařízení (ES) č. 562/2006

Nařízení (ES) č. 562/2006 se mění takto:

1. Článek 5 se mění takto:

a) v odstavci 1 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) mají platné vízum, pokud je požadováno na základě nařízení Rady (ES) č. 539/2001*, nebo jsou držiteli platného cestovního víza vymezeného v čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) č. xxx/201x ze dne xxx **, platného povolení k pobytu nebo dlouhodobého víza;

* Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 81, 21.3.2001, s. 1).

**** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. xxx/201x ze dne xx.xx.201x o zavedení cestovních víz a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006 a (ES) č. 767/2008 (Úř. věst. L xxx).“;**

b) odstavec 1a se nahrazuje tímto:

„1a. Pro účely odstavce 1 se den vstupu považuje za první den pobytu na území členských států a den výstupu za poslední den pobytu na území členských států. K dobám pobytu povoleného cestovním vízem, povolením k pobytu nebo dlouhodobým vízem se při výpočtu délky pobytu na území členských států nepřihlíží.“;

c) vkládá se nový odstavec 3a, který zní:

„3a. Odstavce 1 až 3 jsou použitelné obdobně na vstupy související s pobytů na základě platného cestovního víza.“

2. Ustanovení čl. 7 odst. 3 se mění takto:

a) písmeno aa) se nahrazuje tímto:

„aa) jestliže je státní příslušník třetí země držitelem víza nebo cestovního víza uvedeného v čl. 5 odst. 1 písm. b), sestávají důkladné kontroly při vstupu také z ověření totožnosti držitele víza / cestovního víza a pravosti víza / cestovního víza prostřednictvím Vízového informačního systému (VIS) v souladu s článkem 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008***;

***** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS) (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 60).“;**

b) předposlední věta písmena ab) se nahrazuje tímto:

„Nicméně ve všech případech, ve kterých nastanou pochybnosti o totožnosti držitele víza nebo cestovního víza a/nebo o pravosti víza či cestovního víza, bude systém VIS používán systematicky za pomoci čísla vízového štítku spolu s ověřením otisků prstů.“;

c) v písmenu c) se bod i) nahrazuje tímto:

„i) ověření, že osoba má platné vízum, pokud je požadováno na základě nařízení (ES) č. 539/2001, nebo platné cestovní vízum, ledaže je držitelem platného povolení k pobytu nebo platného dlouhodobého víza; toto ověření může obnášet využití VIS v souladu s článkem 18 nařízení (ES) č. 767/2008;“.

Článek 14

Změny nařízení (ES) č. 767/2008

Nařízení (ES) č. 767/2008 se mění takto:

1. Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Toto nařízení vymezuje účel a funkce Vízového informačního systému (VIS) podle článku 1 rozhodnutí 2004/512/ES a povinnosti s ním související. Stanoví podmínky a postupy pro výměnu údajů o žádostech o udělení krátkodobých víz a cestovních víz vymezených v čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) č. xxx/201x ze dne xxx* a o souvisejících rozhodnutích, včetně rozhodnutí o prohlášení víza za neplatné od počátku nebo jeho zrušení anebo prodloužení jeho platnosti, k usnadnění posouzení takových žádostí a souvisejících rozhodnutí, mezi členskými státy.

*Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. xxx/201x ze dne xx.xx.201x o zavedení cestovních víz a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006 a (ES) č. 767/2008 (Úř. věst., xxx).“

2. Článek 4 se mění takto:

a) v bodě 1 se vkládá nové písmeno, které zní:

„e) „cestovní vízum“ vymezené v čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) č. xxx/201x“;

b) body 4 a 5 se nahrazují tímto:

„4. „formulářem žádosti“ jednotný formulář žádosti o víza uvedený v příloze I nařízení (ES) č. xxx/201x [vízový kodex (přepřacované znění)] nebo příloze I nařízení (EU) č. xxx/201x;

5. „žadatelem“ každá osoba podléhající vízové povinnosti v souladu s nařízením Rady (ES) č. 539/2001**, která podala žádost o udělení víza, nebo každá osoba, která podala žádost o udělení cestovního víza podle nařízení (EU) č. xxx/201x;

** Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 81, 21.3.2001, s. 1).“

3. V čl. 14 odst. 2 se doplňuje nové písmeno e), které zní:

„e) žádost o prodloužení a skutečnost, že žadatel o cestovní vízum splňuje i nadále podmínky.“

Článek 15

Monitorování a hodnocení

Komise vyhodnotí uplatňování tohoto nařízení do [tří let ode dne použitelnosti tohoto nařízení].

Článek 16

Vstup v platnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
2. Použije se ode dne [6 měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost].
3. Článek 12 se použije ode dne [5 let od vstupu tohoto nařízení v platnost].
4. Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*